

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Соціальна економіка

Розробник: Миколенко Інна Григорівна, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., доцент

Полтава 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформації про розробника

Назва навчальної дисципліни	Соціальна економіка
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Миколенко Інна, доктор економічних наук, доцент <i>Контакти:</i> ауд. 474, навчальний корпус № 4, e-mail: inna.mykolenko@pdaa.edu.ua , тел. (0532)56-98-24, https://www.pdaa.edu.ua/people/mykolenko-inna-grygorivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	051 Економіка <i>ОПП Економіка підприємства</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Економічна теорія, Правознавство, Філософія, Національна економіка, Економіка підприємства, Менеджмент.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування цілісного світогляду і навичок системного мислення в галузі соціоекономічного функціонування суспільства, спрямованого на створення умов для розвитку і самореалізації особистості в швидкоплинних трансформаційних змінах глобального характеру.

Основні завдання навчальної дисципліни: по-перше, на основі вже отриманих загальних знань у галузі економічних взаємин сприяти доповненню й поглибленню їх за рахунок вивчення та розуміння органічних зв'язків і залежностей із політичними, соціокультурними, моральними, етичними, психологічними та іншими аспектами життєдіяльності людини; по-друге, курс показує, на які орієнтири варто налаштуватися суб'єкту економіки за формування ринкових зв'язків і залежностей; по-третє, курс безпосередньо пов'язаний із формуванням нової закономірності в економічній теорії – плюралізмом методології у вивченні соціально-економічної реальності, що уможливорює належну оцінку й переоцінку конкретних економічних проблем через призму розгорнутої філософської й соціологічної думки.

Компетентності для здобувачів вищої освіти 051ЕКОН_бд_2021:

загальні:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

фахові:

СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

Програмні результати навчання для здобувачів вищої освіти 051ЕКОН_бд_2021:

ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН 14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

Програма та структура навчальної дисципліни

Тема 1. Соціокультурні основи функціонування економіки.

Соціальна економіка. Передумови розвитку соціальної економіки. Предмет курсу «Соціальна економіка». Завдання соціальної економіки. Охлократичний, олігархічний демократичний типи соціальної економіки. Принципи соціальної економіки. Соціальні функції економіки. Критерій соціальної економіки. Особливості соціальної економіки в перехідних умовах. Трансформація соціальної економіки. Соціокультурний підхід до аналізу суспільства. Поняття соціокультури. Позитивні й негативні напрями та протиріччя соціокультури. Духовна і матеріальна культура. Духовне виробництво. Значення науково-технічного прогресу для розвитку соціокультури. Менталітет як одне з центральних понять соціокультурного підходу. Сфери, що сприяють соціокультурному розвитку. Культурні цінності, норми, звичаї, етикет, традиції, мова, обряди, ритуали, церемонії, прихильності, табу, закони та їх вплив на суспільство. Релятивізм та етноцентризм як протилежні підходи до прийняття культури. Систематизація соціокультурних процесів. Сучасна соціокультурна ситуація в Україні.

Тема 2. Соціально-трудові відносини як сфера самореалізації та саморозвитку людини.

Поняття соціально-трудових відносин. Система соціально-трудових відносин: суб'єкти, організаційні форми, типи та принципи функціонування, фактори розвитку соціально-трудових відносин. Рівні соціально-трудових відносин, характеристика суб'єктів сторін та органів, що репрезентують працівників, роботодавців та державу на різних рівнях. Поняття соціальної справедливості та соціального захисту. Основні напрями соціального захисту. Соціальні гарантії. Регулювання соціально-трудових відносин. Законодавча та нормативно-правова база. Роль держави та профспілок у регулюванні соціально-трудових відносин, розвитку соціального партнерства. Характеристика соціально-трудових відносин щодо забезпечення трудових прав та соціальних гарантій працівників: зайнятості, рівня оплати праці, умов праці, охорони праці та відпочинку.

Тема 3. Підприємництво та малий бізнес в ринковій економіці.

Підприємництво, бізнес, управління підприємством, малий бізнес, малі підприємства, фіксований податок, єдиний податок, модель функціонування підприємництва, соціально-економічні передумови, технічні передумови підприємництва, «Груповий фактор» у підприємстві, «Особистісний фактор» у підприємстві.

Тема 4. Соціологічний аналіз ринку праці.

Ринок праці, кон'юнктура ринку праці, сегментація ринку праці, попит на працю, пропозиція праці, соціологія праці, ринок праці, категорії соціології праці, мета соціології праці, соціологія організацій, соціологія професій, соціологія виробничого колективу, промислова соціологія, соціальне планування, соціологія освіти, соціологія міста, соціологія праці й управління, роботодавці,

Тема 5. Зайнятість і безробіття як соціальні категорії.

Право на працю і соціальні механізми його реалізації. Законодавчі акти України про зайнятість та соціальний захист населення. Поняття зайнятості населення, види та форми зайнятості. Показники зайнятості. Безробіття та його причини. Види та форми безробіття. Ціна безробіття, Закон Оукена. Показники рівня безробіття. Державні, регіональні та територіальні програми зайнятості. Державна служба зайнятості та її роль щодо працевлаштування безробітних. Політика зайнятості та роль держави в її реалізації.

Тема 6. Аналіз доходів як матеріальної основи соціоекономічного розвитку.

Рівень життя населення. Індикатори рівня життя населення. Реальний і номінальний дохід. Показники диференціації доходів населення. Крива Лоренца. Витрати населення. Місткість споживчого ринку. Розподіл доходів. Види доходів та дерла їх формування.

Тема 7. Соціальний захист населення як складова соціальної політики держави.

Соціальна політика. Цілі соціальної політики. Завдання соальної політки. Рівні соціальної політики. Моделі соціальної політики. Патерналістська соціалістична модель. Шведська модель соціальної політики. Модель «Держави добробуту». Модель соціально-орієнованого ринкового господарства. Соціальний захист. Соціальний добробут. Соціальне забезпечення. «Якість життя». Інструменти державного регулювання соціального захисту. Мінімальний споживчий бюджет. Поняття рівня соціальної безпеки. Соціальні потреби – соціальні інтереси – система цілей соціально-економічної безпеки. Класифікація економічних інтересів. Критерії та показники соціальної безпеки. Порогові значення показників соціальної безпеки

Тема 8. Соціальна мобільність населення в умовах ринку.

Соціальна мобільність, соціально-трудова мобільність, міграція, міжнародна трудова міграція, еміграція, імміграція, міжнародна організація праці, горизонтальна соціальна мобільність, вертикальна соціальна мобільність, типи соціально-трудової мобільності, методи аналізу соціально-трудової мобільності, фактори соціально-трудової мобільності, міжнародна трудова міграція, міграція населення, мігранти, переселенці, професіонали, нелегальні іммігранти, біженці.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Для здобувачів вищої освіти 051ЕКОН_бд_2021

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма 051ЕКОН_бд_2021			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Соціокультурні основи функціонування економіки.	10	2	2	6
Тема 2. Соціально-трудова відносини як сфера самореалізації та саморозвитку людини.	10	2	2	6
Тема 3. Підприємництво та малий бізнес в ринковій економіці.	12	2	2	8
Тема 4. Соціологічний аналіз ринку праці.	12	2	2	8
Тема 5. Зайнятість і безробіття як соціальні категорії.	12	2	2	8
Тема 6. Аналіз доходів як матеріальної основи соціоекономічного розвитку.	12	2	2	8
Тема 7. Соціальний захист населення як складова соціальної політики держави.	12	2	2	8
Тема 8. Соціальна мобільність населення в умовах ринку.	10	2	-	8
Усього годин	90	16	14	60
ЕКЗАМЕН	27			

**Оцінювання результатів навчання:
Форми контролю результатів навчання**

Для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051ЕКОН бд 2021:

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань зі самост роб.		Екзамен	
		розв'язування тестів	підготовка доповіді		
ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	18	5	3	7	33
ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	20	6	3	7	34
ПРН 14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.	18	5	2	6	33
Разом	56	16	8	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання **результатів навчання** при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка денної форми навчання 051ЕКОН_бд_2021:

– виконання вправ на практичних заняттях – завдання на практичному занятті розраховані на групове виконання та письмові індивідуальні висновки (0-7 балів):

0 балів – потрібне повторне виконання;

1-2 бали – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань частково забезпечивши відображення запланованих результатів навчання;

3-4 бали: здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань та демонструє досягнення половини запланованих результатів навчання;

5-6 бали – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє матеріалом, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань та демонструє досягнення більшої частини запланованих результатів навчання;

7 балів – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє матеріалом, правильно вирішив усі завдання. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему,

інтегрувати знання, повністю відображає визначені результати навчання.

– розв'язування тестів (0-2 бали). 0-1 балів – понад 50% відповідей невірні, 2 бали – вірні понад 50 % відповідей.

– підготовка доповіді (0-4 балів) – здобувач готує доповідь за темою заняття або за підбирає тематику самостійно, враховуючи предмет дисципліни. Бали виставляються в залежності від змістовного наповнення доповіді. Не більше 2-х доповідей.

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – екзамен.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Теоретичне питання (2 питання)	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1	теоретичне питання розкрито частково, що свідчить про те, що деякі компетентності не сформовані та частково отримані програмні результати навчання у здобувача вищої освіти, якість виконання деяких завдань близька до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна
	2	теоретичне питання розкрито не повністю, що свідчить про те, що компетентності в основному сформовані та частково отримані програмні результати навчання у здобувача вищої освіти, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
	3	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про формування необхідних компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота має дві-три незначні помилки робота має декілька незначних помилок або одну-дві значні помилки
	4	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про формування необхідних компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота має дві-три незначні помилки
	5	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
Максимальна кількість балів	10	
Професійно-орієнтоване (практичне завдання)	0	відсутність відповіді на практичну ситуацію, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1	присутні спроби відповіді на практичну ситуацію потребує, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота потребує значного доопрацювання.
	2	відповідь на практичну ситуацію часткова, менше мінімального рівня, компетентності не сформовані та не отримані програмні результати навчання у здобувача вищої освіти
	3	практична ситуація виконана частково, що свідчить про те, що деякі компетентності не сформовані та частково отримані програмні результати навчання у здобувача вищої освіти, якість виконання деяких завдань близька до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна
	4	практична ситуація виконана частково, висновки відсутні, що свідчить про те, що деякі компетентності не сформовані та деякі програмні результати навчання у здобувача вищої освіти отримані, якість виконання деяких завдань мінімальна, відповідь непослідовна
	5	практична ситуація виконана не повністю є деякі висновки, що свідчить про те, що компетентності в основному сформовані та частково отримані програмні результати навчання у здобувача вищої освіти, робота містить п'ять і більше значних помилок
	6	практичне завдання виконано не повністю, висновки часткові, що свідчить що компетентності в основному сформовані та частково отримані програмні результати навчання у здобувача вищої освіти, робота з чотирма значними помилками

7	відповідь на практичну ситуацію правильна, оформлені повні висновки, що свідчить про формування необхідних компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота має дві-три значні помилки
8	відповідь на практичну ситуацію правильна, оформлені повні висновки, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота має декілька незначних помилок або одну-дві значні помилки
9	відповідь на практичну ситуацію правильна, оформлені повні висновки, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти, робота має дві-три незначні помилки
10	відповідь на практичну ситуацію правильна і повна, оформлені повні висновки, що свідчить про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти в повному обсязі

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка 051ЕКОН бд 2021:

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань зі самоств. роб.		екзамен	
		розв'язування тестів	підготовка доповіді		
Тема 1. Соціокультурні основи функціонування економіки.	7	2			9
Тема 2. Соціально-трудова відносина як сфера самореалізації та саморозвитку людини.	7	2			9
Тема 3. Підприємництво та малий бізнес в ринковій економіці.	7	2			9
Тема 4. Соціологічний аналіз ринку праці.	7	2			13
Тема 5. Зайнятність і безробіття як соціальні категорії.	7	2	4		9
Тема 6. Аналіз доходів як матеріальної основи соціоекономічного розвитку.	7	2			9
Тема 7. Соціальний захист населення як складова соціальної політики держави.	7	2	4		9
Тема 8. Соціальна мобільність населення в умовах ринку.	7	2			13
Екзамен				20	20
Разом	56	16	8	20	100

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3,0.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни:

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати

його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації.

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Азаренкова, Г.М., Борисенко І.І., Головка О.Г. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000. 2019. 343 с.:
2. Акулов М., Драбаніч А, Євась Т. Економіка праці та соціально-трудові відносини. Київ: Цент навчальної дітератури. 2019. 328 с.
3. Атаманюк Р.Ф., Атаманюк Е.А. Соціальна економіка: навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 203[1] с.
4. Економіка праці і соціально-трудові відносини: методичний посібник для проведення семінарських та практичних занять / Укл.: З.І. Кобеля, С.І. Тодорюк, Л.Д. Водянка, Н.В. Філіпчук. Чернівці: Рута, 2019. 80 с
5. Економіка праці: [підручник]. А.М. Колот [та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук., проф. А. М. Колота; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». К.: КНЕУ, 2012. 711 с.
6. Економіка праці: навчальний посібник [електронний ресурс] / за [заг. ред. Г.В. Назарової]. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с.
7. Єсінова Н. І. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч.-метод. посіб. Харків, 2017. 189 с.
8. Єсінова Н.І. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч.-метод. посіб. Харків, 2017. 189 с.
9. Кучеренко С.Ю., Леваєва Л.Ю. Особливості організації та нормування праці в Україні. Економічний вісник університету. 2019. No 40. С. 96–101.
10. Позднякова Л.О, Котик В.О., Котик В.В. Нормування праці: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 100 с.
11. Склярук Т.В., Панас Я.В. Економіка праці: [Навчальний посібник]. Львів: Львівської політехніки, 2017. 228 с.

12. Уманська В.Г., Школьна Д.Р. (2017) Особливості організації, контролю та нормування праці в умовах ринкової економіки. ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО. Випуск 9, 2017. Електронний ресурс. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/161.pdf
13. Червінська Л.П. Економіка праці. Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 288 с.
14. Шаповалова Т.В. Економічні основи соціального забезпечення. [Навчальний посібник]. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 128 с.

Допоміжні

1. Areas Valentyna ARANCHIY, Oleksii ZORIA, Iona YASNOLOB, Svitlana ZORYA, Oleg GORB, Inna MYKOLENKO, Olha DYVNYCH, Valentyna CHUMAK, Liudmyla BRAZHNYK. Environmentally and Socially Oriented Investments on Sustainable Development of Rural. Journal of Environmental Management and Tourism. 2021. Vol. 12(2). P. 321 – 330. Doi:10.14505/jemt.v12.2(50).02. Indexed in [SCOPUS](https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209540728) <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57209540728> (Scopus).
2. Децентралізація управління публічними фінансами в Україні: монографія / [О.Ю. Амосов, М.М. Коваленко, І.Г. Миколенко та ін.]; за заг. ред. д.е.н., проф. О.Ю. Амосова. Харків: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2018. 200 с.
3. Миколенко І.Г. Особливості систематизації умов забезпечення конкурентоспроможності аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Том 6. № 1. С. 369 – 374. (0,3 др. арк.).
4. Миколенко І.Г. Інноваційно-інвестиційна спрямованість сільськогосподарського підприємства в системі підвищення його конкурентоспроможності. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2021. № 1. С. 31-35. (0,3 др. арк.).
5. Миколенко І.Г. Напрями інноваційно-інвестиційного розвитку сільськогосподарського підприємства в системі підвищення його конкурентоспроможності / Інна Григорівна Миколенко // *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Том 6. № 1. С. 368 – 374. ISSN 2415 – 8453. http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/ujae_2021_r01_a44.pdf (0,3 др. арк.).
6. Миколенко І.Г., Рогоза М.Є., Перебийніс В.І., Кузьменко О.К. Стратегії розвитку агропродовольчого комплексу в контексті економічної та енергетичної безпеки, 2021. *Вісник економічної науки України*. 2021. № 1 (40). С. 3-8. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1\(40\).3-8](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2021.1(40).3-8) http://www.venu-journal.org/download/2021/1/VENU_1-2021.pdf (0,3 др. арк.).
7. Миколенко І.Г. Стратегії конкурентного розвитку аграрних підприємств: механізми та інструментарій. Монографія. Харків: «Смугаста типографія», 2021. 320 с. (32 др. арк.).
8. Міненко С.І., Миколенко І.Г. Організаційні засади формування стратегій підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 2. С. 38-45. <file:///C:/Users/User/Downloads/7.2-38-45.pdf> (0,3 др. арк.).
9. Іванюта С.М. Підприємництво і бізнес-культура: [навч. посібник] / С.М. Іванюта, В.Ф. Іванюта. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 288 с.
10. Камлик М.І. Економічна безпека підприємницької діяльності. Економіко- правовий аспект: [навч. посіб.] / М. І. Камлик. - К.: Атіка, 2015. 432 с.
11. Катаєв С. Л. Планування та прогнозування в умовах ринку : навчальний посібник для студ. ВНЗ / Катаєв С.Л., Ткаченко А.М., Воронкова В.Г.; за ред. В.Г. Воронкової. К.: Професіонал, 2016. 608 с.
12. Mykolenko I. Part 2. Transformation of approaches to the management of socio-economic systems. Konwerje społeczno-economiczne wspolczesnego społeczenstwa social and economic changes of contemporary socioeity : monograph. Opole, 2017. P. 124-129.
13. Мандич О.В., Науменко І.В., Миколенко І.Г. Особливості конкурентних стратегій розвитку підприємств України. Social and Economic Changes of contemporary society: monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. P. 124-130. (авторський внесок полягає в обґрунтуванні типології конкурентних стратегій)

14. Миколенко І.Г. Стратегії конкурентного розвитку аграрних підприємств: механізми та інструментарій. Монографія. Харків: «Смугаста типографія», 2021. 320 с.
15. Організація та нормування праці [Електронний ресурс]: навчальний посібник / Г.В. Назарова, О.В. Іванісов, А.В. Семенченко. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 357 с.
16. Про розрахунок норми тривалості робочого часу на 2021 рік (від 12.08.2020 № 3501-06/219) <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v3501915-20#Text>
17. Житлові умови населення: чинники, сучасний стан і політика регулювання / Л.М. Черенько, С.В. Полякова, В.С. Шишкін, В.С. Заяць, Ю.Л. Когатько, О.А. Васильєв, А.Г. Реут, Ю.А. Клименко, Т.В. Новосільська; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. Електронне видання. Київ, 2020. Об'єм даних 3,91 Мб. –ISBN 978-966-02-9309-0 (PDF)
18. Вплив коронавірусної кризи на бідність: перші наслідки для України. К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2020. 76 с.
19. Оцінка ефективності програм соціальної підтримки за даними спеціального опитування населення / Черенько Л.М., Полякова С.В., Шишкін В.С., Заяць В.С., Когатько Ю.Л., Васильєв О.А. Реут А.Г., Клименко Ю.А.; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. Електронне видання. Київ, 2020. Об'єм даних 805 КБ. ISBN 978-966-02-9308-3 (PDF)
20. Оцінка якості життя в Україні на основі суб'єктивних показників добробуту: монографія. Warsaw. RS Global Sp. z O.O., 2020. 361 с.
21. Модель рівня життя в умовах соціально-економічної нестабільності: монографія / Л.М. Черенько. К.: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, 2021. 423 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Державна служба зайнятості України [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>
2. Головне управління статистики у Полтавській області [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.poltava.gov.ua>
3. Журнал «Ринок праці та зайнятість населення» [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ipk-dszu.kiev.ua/journal>
4. Газета по-українськи [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://gazeta.ua/newspaper>
5. Труд [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.trud.com.ua/>
6. Українська газета Плюс [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ukrgazeta.plus.org.ua>
7. Персонал Плюс [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.personal-plus.net>.

